

Bijdrage van de projecten tot de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

- Landschapspark Provinciaal Domein Puyenbroeck
- Green Key Label
- Historische groentetuinen in het Archeopark Ename – “de Loose Hoveniers
- Hoe houtig erfgoed een tweede kans krijgt via het Erfgoeddepot Ename (dienst erfgoed) en Het Leen
- Oost-Vlaanderen Renoveert
- Mobipunten
- Testkaravaan
- Meer mensen, meer toekomst
- Landschapsproject Rodeland
- De Oost-Vlaamse land- en tuinbouw als leverancier (en gebruiker) van ecosysteemdiensten
- Duurzame Aankopen Provincie Oost-Vlaanderen
- Lokale voedselstrategie
- Energielandschap Denderland 2050
- PAULO gaat radicaal digitaal
- Mondiale en (h)echte partnerschappen: regiogerichte samenwerking tussen de Provincie Oost-Vlaanderen en de Province du Sud in Rwanda

Landschapspark Provinciaal Domein Puyenbroeck

Met dit project wordt een 50 hectare groot deel van het Provinciaal Domein Puyenbroeck verder uitgebouwd met een nieuwe groene aantrekkingspool. De nieuwe inrichting zet sterk aan tot een nieuwe manier van recreatie en natuurbeleving in een gezond en groen kader en dit voor een groot publiek en op een laagdrempelige manier. De wijze van ontwerp, aanleg en beheer gebeurt met respect voor duurzaamheid in al zijn facetten

Mensen & Welvaart: De toegang tot duurzame Provinciedomeinen draagt bij aan veilige, inclusieve en toegankelijke, groene en openbare ruimtes voor iedereen.

Planeet: Dit project zal onder andere inzetten op de omvorming van een monofunctionele inrichting met hoge beheerskosten en grote milieu-impact naar een inrichting met hoge biodiversiteit en een hedendaags groenbeheer. Door de veelheid aan inheemse groenvormen wordt er een klimaatbestendig robuust landschap gemaakt met aandacht voor biodiversiteit, schaduwwerking en een aangenaam microklimaat voor de bezoekers.

Green Key Label

Na Camping Puyenbroeck en het Provinciaal domein De Gavers behaalde ook het Provinciaal domein Het Leen dit jaar het duurzaamheidslabel Green Key. Dit label toont aan dat er inspanningen gedaan worden om duurzaamheid hoog op de agenda te plaatsen. Anderzijds was dit ook een goede test om te bepalen waar nog extra op kan worden ingezet.

Mensen & Welvaart: duurzame Provinciedomeinen dragen bij aan veilige, inclusieve en toegankelijke, groene en openbare ruimtes voor iedereen.

Planeet: Door zowel in te zetten op duurzame consumptie, afvalbeheer, ... draagt het Provinciedomein haar steentje bij aan de bescherming van onze planeet.

Partnerschappen: Er worden inspanningen gevraagd van de leveranciers, het personeel en de bezoekers om samen in te zetten op duurzaamheid.

Historische groentetuinen in het Archeopark Ename – “de Loose Hoveniers

In 2017 legde de Provincie de groentetuinen van de abdij van Ename opnieuw aan volgens de 17de eeuwse plannen. Door de inwoners van Ename mee te betrekken in dit project, ontstond er een nieuwe sociale dynamiek in het dorp. Het kweken van vergeten en oude groenten wordt gestimuleerd, in volle respect voor de historische abdijsite. In de toekomst zal de Erfgoedsite Ename ook een nieuwe educatieve werking ontplooien en wil het ook toeristen en scholen aantrekken.

Mensen: Inwoners uit het dorp Ename krijgen voeling met erfgoed en de zorg voor dat erfgoed. Ze zijn ook de “ambassadeurs” voor bezoekers aan de groentetuinen in het Archeopark.

Planeet: het kweken van de groenten gebeurt zo veel mogelijk volgens historische principes. Men maakt zelf compost, er worden geen chemische producten in de tuinen gebruikt, men kweekt een gezonde levenswijze (openlucht, verse groenten), in volle respect voor de natuur.

Partnerschappen: De Hoveniers (inwoners dorp Ename) en de Erfgoedsite Ename werken samen voor dit project. Bij deze samenwerking is er aandacht voor betrokkenheid, continuïteit, educatie, bewustmaking voor de natuur en ook voor het erfgoed en de zorg voor dat erfgoed.

Hoe houtig erfgoed een tweede kans krijgt via het Erfgoeddepot Ename (dienst erfgoed) en Het Leen

Het verdwijnen van erfgoedbomen maakt heel wat los in lokale gemeenschappen. Het zijn vaak herkenningpunten die generaties lang stads-, dorpsgezichten en landschappen typeerden. Het behoud van eeuwenoude houtige doet reflecteren over de gedeelde zorg voor onze natuurlijke leefomgeving. In het bijzonder in een omgeving die meer en meer verhard en verstedelijkt raakt. De doelstelling van dit project is het aanbieden en het opvolgen van een plantgoedbestand afkomstig van bedreigde en uitzonderlijke veteranenbomen in Oost-Vlaanderen in functie van landschapsherstel en het herstel van erfgoedbomen. Met 5/10 boomsoorten die bedreigd zijn in Europa kan dit project een belangrijke hefboom betekenen.

Planeet: Erfgoedbomen beschikken over een oude, diverse genenpoel en ze zijn omwille van hun diversiteit uitgelezen kandidaten om ons te wapenen tegen de uitdagingen van de klimaatverandering.

Welvaart: Dit project levert inspanningen om het culturele en natuurlijke erfgoed van onze Provincie te beschermen en veilig te stellen. Dit draagt bij tot een duurzame regio.

Partnerschappen: Er wordt een netwerk gebouwd waarin de Provinciale Domeinen, provinciale projecten en de regionale landschappen bevoorrechte partners zijn zodat het plantgoed duurzame standplaatsen kan krijgen op bestaande én toekomstige erfgoedlocaties.

Oost-Vlaanderen Renoveert

Dit project heeft tot doel de renovatiegraad van particuliere woningen in Oost-Vlaanderen op te trekken, om zo de CO₂-uitstoot naar beneden te krijgen met het oog op een klimaatgezond Oost-Vlaanderen in 2040.

Planeet: Door woningrenovatie kunnen enorme winsten geboekt worden voor het klimaat. Per woning wordt gemiddeld 2,7 ton CO₂ minder uitgestoten na de renovatie (berekend via de Provinciale monitoringstool).

Mensen: Het project schenkt bijzondere aandacht aan sociaal kwetsbare doelgroepen. Er worden totaalrenovaties gerealiseerd van woningen van noodeigenaars, die een woning van slechte kwaliteit in eigendom hebben

maar de middelen ontbreken om de nodige renovatiewerken te kunnen uitvoeren. Daarnaast biedt 'Oost-Vlaanderen renoveert!' in de 20 deelnemende gemeenten ook begeleiding en ontzorging bij de renovatiewerken.

Welvaart: Dit project draagt ook bij aan het verduurzamen van onze regio, met aandacht voor toegang tot adequate, veilige en betaalbare huisvesting voor iedereen.

Partnerschappen: Samenwerking is cruciaal in dit project: bundeling van krachten op de 3 overheidsniveaus, een actieve rol voor lokale actoren (lokale Energiehuizen en woonadviseurs, vrijwilligers van lokale Milieuraden en Buurtcomités, ...) en een pool van BENOvatiebegeleiders (zowel organisaties, vzw's als private spelers).

Mobipunten

Een mobipunt is een plek waar verschillende vervoersmogelijkheden aangeboden worden zoals deelfietsen, deelauto's en openbaar vervoer en waar de transfer tussen verschillende modi vlot, comfortabel en logisch verloopt. Duurzame mobiliteit moet de meest logische, snelle, comfortabele en voor de hand liggende keuze worden. Via het project Mobipunten kunnen gemeenten een mobipunt oprichten in hun gemeente.

Welvaart: Om tegen 2030 duurzame steden en gemeenschappen te krijgen, is het belangrijk om in te zetten op de toegang tot veilige, betaalbare en duurzame vervoerssystemen voor iedereen. Door meer aandacht en ruimte te bieden aan zachte, duurzame en publieke vormen van transport herwaarderen we de publieke ruimte die daardoor ook (opnieuw) een stuk inclusiever wordt.

Planeet: Door de uitbouw van een duurzaam mobiliteitssysteem kunnen we de autoafhankelijkheid verminderen, het individueel autogebruik verminderen, en zo ook de CO₂ uitstoot terugdringen.

Partnerschappen: Het project is een samenwerkingsverband tussen de Provincie Oost-Vlaanderen, 3 intercommunales (Veneco, Interwaas & Solva), Mobipunt vzw én de deelnemende gemeenten.

Testkaravaan

Met de Testkaravaan biedt de Provincie aan mobiliteitsgeëngageerde bedrijven de kans om duurzame vervoersmiddelen gratis te testen. Via het 'test-het-uit principe' wenst de Provincie Oost-Vlaanderen laagdrempelig in te zetten op de verduurzaming van het woon-werkverkeer.

Welvaart: Om onze steden te verduurzamen is het belangrijk om volop in te zetten op veilige, betaalbare, toegankelijke en duurzame vervoerssystemen voor iedereen, waarbij de verkeersveiligheid verbeterd wordt.

Planeet: Het op privaat autobezit gebaseerde mobiliteitsmodel stoot tegen de grenzen van duurzaamheid en leefbaarheid. Door duurzame vervoersmiddelen te promoten, draagt dit project bij aan het verminderen van de macht van Koning auto.

Partnerschappen: Voor dit project wordt er samengewerkt met bedrijven en partners om een zo groot mogelijk aanbod aan duurzame vervoersmiddelen te kunnen laten testen.

Meer mensen, meer toekomst

Het online platform "Meer mensen, meer toekomst" toont je hoe er een toekomstbestendig, klimaatvriendelijk en duurzaam antwoord kan komen op de verwachte bevolkingsgroei van 100.000 personen tegen 2050 binnen de ruime Gentse regio. De bezoeker kan volop simulaties maken over de mate waarin hij/zij extra huishoudens per plek wil én op welke transitie ingezet kan worden op die plek.

Mensen: Het project houdt rekening met de transitie naar gezonde landbouw (meer mensen = meer voedsel voorzien) en een zorgzame samenleving.

Welvaart & Planeet: Het platform toont ook de potenties voor transitie op vlak van gedeelde mobiliteit, hernieuwbare energie, water & biodiversiteit, en een productieve stad.

Partnerschappen: Het project is ontstaan door het opzetten van sterke partnerschappen, daarnaast zet het platform ook aan om zelf partnerschappen aan te gaan. Wie ruimer kijkt dan zijn gemeente, zal merken dat er heel wat kansen liggen om samen te werken over de grenzen heen.

Landschapsproject Rodeland

Rodeland is een openruimteproject waar verschillende partners samenwerken om het landschap kwalitatief te versterken en verder duurzaam te ontwikkelen. Via concrete terreinacties bouwen de partners de komende jaren samen aan een soortenrijk en samenhangend natuur- en landbouwlandschap waar het fijn is om te wandelen en te fietsen, te genieten, te spelen en tot rust te komen zonder druk te leggen op de natuurlijke of sociale cohesie voor de komende generaties.

Mensen: in een specifiek project (Veerkrachtpad in Borgwal) wordt het bewezen verband tussen natuur en (preventieve) gezondheidszorg onder de aandacht gebracht. Het project voorziet in een blijvend gebruik van dit natuurpad voor diverse doelgroepen uit zowel de gezondheids- als welzijnssector als uit de buurt.

Planeet: Diverse maatregelen inzake klimaatverandering worden opgenomen in het regulier beheer van de partners op basis van enkele voorbeeldprojecten zoals aandacht voor bosuitbreiding, ecologisch beheer van waterlopen, wetenschappelijk onderzoek naar de toepassing van innoverende landbouwtechnieken, gezamenlijke aanpak droogte, enz.

Partnerschappen: het project wordt gedragen door een zeer breed partnerschap met elk hun eigen specifieke inbreng in een globale visie op de duurzame ontwikkeling van het gebied. Ook andere lokale actoren zoals verenigingen en de inwoners worden betrokken bij het project. Door het samenwerkingsverband worden de sterktes van elke partner optimaal benut en wordt zo verspilling van middelen en inzet vermeden.

De Oost-Vlaamse land- en tuinbouw als leverancier (en gebruiker) van ecosysteemdiensten

De land- en tuinbouwers zijn leveranciers van ecosysteemdiensten en nemen tal van nieuwe functies op, vaak op vraag van de maatschappij. De Provincie ondersteunt deze diversiteit en verbreding in de land- en tuinbouw door subsidies voor organisaties en projecten of door eigen initiatieven op te zetten. Een belangrijke uitdaging voor de sector vormt de impact van het wijzigend klimaat, zowel op vlak van mitigatie (tegengaan van klimaatverandering) als op vlak van adaptatie (aanpassing van systemen aan gevolgen van klimaatverandering).

Mensen: Met dit project zet de Provincie in op de implementatie van duurzame voedselproductiesystemen en veerkrachtige landbouwpraktijken.

Planeet: Er wordt gebouwd aan een kwaliteitsvol en klimaatgezond landschap, met focus op een klimaatvriendelijke landbouw.

Partnerschappen: Samenwerking tussen landbouwers op het terrein wordt gestimuleerd.

Duurzame Aankopen Provincie Oost-Vlaanderen

Het provinciebestuur Oost-Vlaanderen wil haar aankoopbeleid verregaand verduurzamen. Daarom startte ze in 2019 met een intern traject dat resulteerde in een eigen duurzame aankoopstrategie. Duurzame aankopen worden door de Provincie gedefinieerd als "aankopen met de meest positieve ecologische, sociale en economische impact die mogelijk is gedurende de gehele levenscyclus". Overheidsopdrachten vertegenwoordigen in België een budget van meer dan vijftig miljard EUR. Ze vormen een belangrijke hefboom om klimaatambities te realiseren, de transitie naar een circulaire economie te stimuleren en een positieve impact te hebben op de tewerkstelling van kansengroepen. Zo worden er in het kader van Fair Trade Provincie Fair Trade producten aangekocht (koffie, thee, fruitstap, ...), wordt er voor duurzaam hout geopteerd, ...

Mensen: we stimuleren sociaal ondernemerschap en creëren zo meer kansen voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast focust het provinciebestuur op Fair Trade, leefbare lonen én goede werkomstandigheden in de ketens van haar producten.

Welvaart: we gaan voor een circulaire economie waarbij de kringloop sluiten en producten, componenten van producten en materialen hergebruiken voorop staat.

Planeet: we kiezen resoluut voor een transitie naar 100 % hernieuwbare energie, focus op CO₂-vermindering én klimaatneutraliteit en -bestendigheid tegen 2040.

Partnerschappen: Bij dit intern traject wordt transversaal ingezet op de expertise en kennis over alle diensten heen.

Lokale voedselstrategie

De Provincie wil de ontwikkeling van duurzame lokale voedselsystemen en -strategieën stimuleren. Dit doet het onder andere door steden en gemeenten te begeleiden in het ontwikkelen van een lokale voedselstrategie. Extra aandacht gaat hier naar de toename en een betere afstemming van de lokale productie en consumptie van voedsel en naar het verkorten van ketens. Naast korte keten vormen ook fair trade en duurzame voedselproductie een belangrijk onderdeel van dit plan.

Mensen: Door voor korte keten te kiezen krijgen consumenten verse en kwaliteitsvolle producten die kunnen bijdragen aan een evenwichtig dieet en een goede gezondheid.

Welvaart: Door de rechtstreekse band tussen producent en consument, kan de landbouwer zijn prijs, de productiemethode en het aanbod zelf bepalen.

Planeet: De producten leggen logischerwijs minder voedselkilometers af en hebben vaak weinig verpakkingsafval. Seizoensgebonden en verse voeding zorgen ook voor een lager energieverbruik.

Partnerschappen: Voor de lokale activiteiten gaan lokale besturen, producenten en verenigingen vaak samen aan de slag om een gezamenlijke actie op te zetten. Het versterken van de band tussen consument en producent draagt ook bij tot lokale sociale cohesie en vreedevolle samenleving.

Energielandschap Denderland 2050

Dit project heeft als doel om een onderbouwde, gedragen en ruimtelijk geïntegreerde bovenlokale visie op te maken op het nieuwe energielandschap in 2050. Een visie die duidelijk maakt hoe in het Denderland op een doordachte manier kan worden ingezet om de energie van zon, wind, water en biomassa te oogsten.

Welvaart: Dit project zet maximaal in op het verhogen van hernieuwbare energie. De energietransitie die nodig is, zal op een efficiënte manier plaatsvinden, zodat bespaard wordt op onnodige uitgaven. De hernieuwbare en duurzame energie installaties en nieuwe infrastructuur zullen opbrengsten genereren die men lokaal opnieuw kan investeren in verdere duurzame ontwikkelingen.

Planeet: Omdat de energietransitie, plaatsen windturbines, zonnepanelen en biomassastromen, ook ons landschap zullen herdefiniëren, zit net daar de kans voor biodiversiteit, voor klimaatadaptatie.

Partnerschappen: Verschillende actoren hebben de handen in elkaar geslagen: beleidsmakers, experts, landbouwers, burgers, bedrijven, verenigingen, ...

PAULO gaat radicaal digitaal

PAULO Bestuursopleiding gaat radicaal digitaal: lesmateriaal wordt niet langer automatisch afgeprint.

Planeet: Door minder papier te verspillen, wordt ingezet op een duurzaam consumptiepatroon en wordt er ingezet op het behoud van bossen. De Provincie geeft hier alvast het goede voorbeeld naar de cursisten toe.

Mondiale en (h)echte partnerschappen: regiogerichte samenwerking tussen de Provincie Oost-Vlaanderen en de Province du Sud in Rwanda

Vanuit een lange termijn visie en met het oog op duurzame verandering ondersteunt de Provincie meerjarenprogramma's in 3 regio's, waaronder de Zuidprovincie in Rwanda. Een geïntegreerde aanpak en samenwerking staan hierbij centraal. Het partnerschap telt 7 Rwandese organisaties en 6 Vlaamse partnerorganisaties. Deze organisaties werken elk vanuit hun eigen expertise samen en versterken elkaar en hun doelgroepen voor een inclusieve samenleving met minder armoede en duurzame vrede. Belangrijk is dat de Rwandese partners de doelstellingen van het partnerschap bepalen, en de lead nemen in de ontwikkelingsprocessen in hun regio. De partners baseren zich voor hun interventies op het beleid en de strategie van de regering om haar verantwoordelijkheid te nemen om de levensvoorwaarden van de Rwandese bevolking te verbeteren.

Mensen: Vanuit een geïntegreerde en participatieve aanpak hechten de partners in hun interventies een bijzondere aandacht aan de kwetsbare en/of benadeelde groepen onder wie personen met een beperking, vrouwen en jongeren, ongehuwde moeders, weduwen, psycho-educatieve groepen,

Welvaart: Het programma zet in op plattelandsontwikkeling, met nadruk op steun aan kleine ondernemers, verbeterde productie en toegang tot markten

Planeet: Natuurlijke rijkdommen beschermen, promotie van duurzame landbouw staat centraal in het programma, naast bescherming van natuurlijke rijkdommen

Partnerschappen: Het mondiale beleid van Provincie Oost-Vlaanderen zet in op duurzame partnerschappen op lange termijn met verschillende Vlaamse en Zuidelijke actoren in Rwanda. Deze partnerschappen zijn er op gericht om aan duurzame ontwikkelingsprocessen te werken in de regio. De hechte samenwerking tussen de lokale partnerorganisaties leidde onder andere tot de oprichting van een gezamenlijk varkensbedrijf. Doel van het bedrijf is om op lange termijn de sociale programma's van de verschillende partners mede te financieren, maar natuurlijk ook de mensen waarmee zij werken in de regio economische kansen te geven.

Vrede en sterke publieke diensten: De partners zetten expliciet in op het bevorderen van een vredescultuur, integratie en samenwerking, en versterking van de burgerparticipatie.